

Společná tisková zpráva ČSO a Cally

Břehule a povodně

Praha, České Budějovice, 17. června 2013. Letošním ptákem roku je břehule říční. Osud tohoto ptáka výrazně souvisí se stavem říční krajiny a s povodněmi. Obnova přírodního stavu našich vodních toků by pomohla ohroženým břehulím a zmírnila následky povodní.

„Břehule původně žily v kolmých říčních březích, do nichž si vyhrabávaly své nory. Jejich hnízdní stěny každoročně obnovovaly řeky při jarních povodních, napřímení řek a opevnění břehů ale břehule o přirozená hnízdiště připravilo,“ vysvětluje Zdeněk Vermouzek, ředitel České společnosti ornitologické.

Za nemalé peníze jsme řeky spoutali a, chceme-li v naší krajině břehule, musíme vynakládat další peníze na údržbu člověkem vytvořených hnízdních stěn. Nejjednodušší a opravdu trvalou pomocí pro tyto ohrožené ptáky by ovšem byla obnova přírodního stavu alespoň některých středně velkých řek, která by umožnila opětovný vznik přirozených kolmých břehů. Takové řeky by mohly v krajině volně meandrovat a během povodní se rozlévat do okolní krajiny, aniž by způsobovaly větší škody.

„Většina našich potoků a řek dnes připomíná spíše kanály. Navíc jsme při napřimování a betonování vodních toků přišli o celou jednu třetinu jejich délky a tedy o významnou část jejich retenčního potenciálu. Je nejvyšší čas vrátit řekám jejich přirozený prostor. Pomůže to nejen břehulím, ale i lidem,“ říká Jiří Řehounek, který se ochraně břehulí a obnově jejich hnízdních stěn věnuje v českobudějovickém občanském sdružení Calla.

Biolog Petr Heneberg, který se břehulím věnuje dlouhé roky, poukazuje na skutečnost, že například ve městech, kde obnova přirozených koryt řek nepřichází v úvahu, je pro břehule rozumnou alternativou i zabudování zaslepených drenážních trubek těsně pod vrchol nábrežních zdí: „Břehule tyto lokality ochotně osidlují. I u nás by se tedy mohly stát novým druhem přímo uprostřed městských aglomerací, jako je tomu již na mnoha místech západní Evropy.“

Letos na jaře břehulí přiletělo ze zimovišť po mnoha letech neobvykle velké množství, početnost kolonií na většině v květnu zkontrolovaných míst byla vyšší než v uplynulých letech. Chladné počasí, silné deště a vzedmuté hladiny řek na začátku června ale způsobily tomuto zákonem chráněnému druhu značné ztráty. „Evidujeme celou řadu kolonií zcela přeplavených vodou, či částečně sesunutých. Chladné a deštivé počasí, kdy ptáci jen těžko shánějí potravu, se promítne i do nízké hnízdní úspěšnosti těch břehulí, jejichž hnízda nebyla vyplavena. Jen na území Prahy byly vzedmutými hladinami Vltavy a Berounky vyplaveny tři kolonie čítající nejméně 300 párů břehulí, další velkou vodou zasažené kolonie se nacházejí dále po proudu u soutoku Vltavy a Labe a v dolním Polabí,“ dodává Petr Heneberg.

Další zdroje informací o břehulích

<http://bigfiles.birdlife.cz/PS012013.pdf> - monotematické číslo Ptačího světa o břehuli

<http://www.calla.cz/brehule> - Adoptujte břehuli!

Kontakty

Zdeněk Vermouzek, Česká společnost ornitologická, verm@birdlife.cz, 773 380 285

Jiří Řehounek, Calla, RehounekJ@seznam.cz, 605 066 898

Petr Heneberg, 3LF UK v Praze, petr.heneberg@lf3.cuni.cz, 775 311 177